GE-HÅNDBOKA · RUTINE · 2.04 ARBEIDSOPERASJONER

Arbeid ved høyspent kabel i grunnen

Dokumentnr.	GE-2.04-07 R
Type	Rutine
Kapittel	2.04 Arbeidsoperasjoner
Gjelder for	Alle ansatte, innleide og underentreprenører som graver eller arbeider i grunnen nær høyspentkabler
Revisjon / dato	Rev. 01 · Utkast
Utarbeidet av	HMS- og kvalitetsleder
Godkjent av	Daglig leder
Krav og grunnlag	ISO 45001 8.1; Forskrift om sikkerhet ved arbeid i og drift av elektriske anlegg; Forskrift om utførelse av arbeid kap. 21
Erstatter	SmartDok 0204-026 R

1. Formål og omfang

Rutinen skal sikre trygg utførelse av arbeid nær høyspentkabler i bakken, og hindre personskader, elektriske ulykker og materielle skader. Den gjelder all graving og annet arbeid i grunnen der det ligger, eller kan ligge, høyspentkabel. Generelle krav til graving nær kabler står i **GE-2.04-05 R** Graving nær strøm- og telekabler.

2. Ansvar

Rolle	Ansvar
Prosjektleder	Gjennomfører og dokumenterer risikovurdering, kontakter netteier, koordinerer tiltak og sikrer at tiltakene er på plass før oppstart.
Anleggsleder	Sørger for gravemelding og påvisning, og for at farlige områder er merket eller sperret.
Maskinkjører	Følger rutinene, sikkerhetstiltakene og netteiers instruks, graver forsiktig og varsler ved avvik eller usikkerhet.

3. Arbeidsgang

3.1 Planlegging

1. Finn og kartlegg høyspentkabler og annen infrastruktur i arbeidsområdet, for eksempel i NVEs temakart og hos netteier.
2. Send gravemelding via gravemelding.no og/eller direkte til netteier, se **GE-3.04-01 R**.
3. Få eventuelle kabler i grunnen påvist.
4. Gjennomfør og dokumenter risikovurdering, se **GE-2.02-08 R**.
5. Koordiner med netteier når
   - kabelen må kobles fra eller gjøres spenningsløs. Følg da instruksen fra netteier,
   - det er uklart hvor nær det kan graves med maskin,
   - det er fare for utilsiktet kontakt med høyspentkabelen.
6. Send melding om arbeid nær høyspent når det kreves, se **GE-3.04-04 R**.

3.2 Før arbeidet starter

1. Merk farlige områder tydelig, eller sperr dem fysisk av.
2. Er frakobling avtalt: få bekreftelse fra netteier på at kabelen er spenningsløs før arbeidet starter.
3. Arbeider du i eller ved vei: sett opp arbeidsvarsling etter godkjent arbeidsvarslingsplan, se **GE-2.04-19 R**.

3.3 Under arbeidet

1. Grav forsiktig i trasé der det ligger høyspentkabel, og unngå skade på kabelen.

2. Vurder håndgraving eller vakuumgraving ned til dekkplatene. Følg netteiers instruks.
3. Bruk bare godkjent utstyr.
4. Sørg for tilstrekkelig jording der det er nødvendig.
5. Vis hensyn til omgivelsene og andre som arbeider i nærheten.

> **Viktig:** Avdekk aldri høyspentkabel med maskin. Er du usikker på hvor kabelen ligger, eller hvor nær du kan grave, stopp og kontakt netteier.

3.4 Ved kontakt med høyspentkabel

1. Ikke forlat maskinen eller kjøretøyet.
2. Påkall oppmerksomhet. Varsle andre i nærområdet og sørg for at ingen nærmer seg.
3. Kontakt netteier (og 112 ved personskade).
4. Vent på bekreftelse på at strømmen er koblet fra før du forlater maskinen.

3.5 Hvis du må forlate maskinen (brann eller annen nødsituasjon)

- Ikke kom i kontakt med bakken og maskinen eller kjøretøyet samtidig.
- Hopp ned på bakken med begge beina samlet.
- Gå bort med korte skritt eller hink bort fra kjøretøyet.

4. Kontroll, registrering og dokumentasjon

- Gravemelding, påvisning, risikovurdering og avtaler med netteier lagres på prosjektet.
- Kabelskade og nestenulykker meldes som RUH i SmartDok og til netteier.

5. Referanser

- Forskrift om sikkerhet ved arbeid i og drift av elektriske anlegg (FSE)
- Forskrift om utførelse av arbeid kap. 21 (gravearbeid)
- Netteiernes veiledninger for arbeid nær anleggene deres: BKK, Elvia, Tensio og Statnett
- NVE: temakart over nettanlegg
- SmartDok 0204-025 B Ved arbeid i nærheten av høyspent
- **GE-2.02-08 R** Risikovurdering i prosjekt
- **GE-2.04-04 R** Graving
- **GE-2.04-05 R** Graving nær strøm- og telekabler
- **GE-2.04-06 R** Arbeid ved høyspentledninger – luftlinje
- **GE-2.04-19 R** Arbeidsvarsling
- **GE-3.04-01 R** Søknad om graving – gravemelding
- **GE-3.04-04 R** Melding om arbeid nær høyspent

Revisjonshistorikk

Rev.	Dato	Endring	Godkjent av
01	Utkast	Første utgave i GE-håndboka. Skrevet om fra SmartDok 0204-026 R.	Daglig leder